

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจเพื่อศึกษาผลการปฏิรูปการศึกษากับการเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 ประกอบด้วย 5 จังหวัดได้แก่ จังหวัดปราจีนบุรี นครนายก ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง ซึ่งมีแนวทางในการศึกษาค้นคว้า สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อศึกษาผลการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการปฏิรูปการศึกษากับการเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 และเพื่อสร้างสมการพยากรณ์จากผลการปฏิรูปการศึกษาที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12

สมมติฐานของการวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างผลการปฏิรูปการศึกษากับการเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 มีความสัมพันธ์กันและผลการปฏิรูปการศึกษาสามารถพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 ได้

วิธีดำเนินการวิจัยโดยสอบถามความคิดเห็นจากครูผู้สอนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 เกี่ยวกับผลการปฏิรูปการศึกษากับการเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียน จากนั้นได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิรูปการศึกษากับการเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียน และหาสมการพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียน จากตัวแปรการปฏิรูปการศึกษาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นจากครูผู้สอนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 ประกอบด้วย 5 จังหวัดได้แก่จังหวัดปราจีนบุรี นครนายก ฉะเชิงเทรา ชลบุรีและระยอง จำนวนทั้งหมด 203 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามข้อมูล เกี่ยวกับผลการปฏิรูปการศึกษากับการเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน จำนวน 34 ข้อ

และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินการเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 จำนวน 37 ข้อ

ผู้วิจัยได้นำไปหาความเที่ยงตรงโดยเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาเพื่อให้ข้อเสนอแนะและแก้ไขปรับปรุง และนำไปทดลองใช้กับครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประเภทพาณิชยกรรม ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 35 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อซึ่งได้ค่าอำนาจจำแนกดังนี้ แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษามีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.81 - 0.94 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 และความเชื่อมั่นเป็นรายด้านอยู่ระหว่าง 0.98 0.94 0.98 และ 0.96 เรียงตามลำดับ ส่วนแบบสอบถามตอนที่ 2 เรื่องการเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.76 - 0.97 และได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 และความเชื่อมั่นเป็นรายด้านอยู่ระหว่าง 0.98 และ 0.98 เรียงตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 รวม 5 จังหวัดได้แก่ จังหวัดปราจีนบุรี นครนายก ฉะเชิงเทรา ชลบุรีและระยอง โดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพาไปขอความร่วมมือจากอาจารย์ใหญ่โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 ผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลไปวิเคราะห์ตามความมุ่งหมายและทดสอบสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้าที่ตั้งไว้ต่อไป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การถดถอยพหุคูณแบบปกติ การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน แล้วทำการแปลผลและนำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยายความเรียง ได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Science)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สรุปสาระสำคัญของผลการศึกษาค้นคว้าได้ดังต่อไปนี้

1. การปฏิรูปการศึกษาตามแนวทางกระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก ปรากฏผลดังนี้

1.1 ด้านกระบวนการเรียนการสอน

การปฏิรูปการศึกษาและลำดับที่ของผลการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 ด้านกระบวนการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่

ในระดับปานกลางและรายชื่ออยู่ในระดับมากยกเว้นการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา การใช้ห้องปฏิบัติการทางทักษะ การมีหนังสือและสิ่งพิมพ์เพียงพอในการศึกษาค้นคว้า การจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้จากห้องสมุด การใช้แหล่งความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนและครูได้มีการสนับสนุนให้นักเรียนจัดทำเพิ่มสะสมผลงานอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ด้านหลักสูตร

การปฏิรูปการศึกษาและลำดับที่ของผลการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 ด้านหลักสูตรในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นการพัฒนาหลักสูตรตามหลักและวิธีการตามมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

การปฏิรูปการศึกษาและลำดับที่ของผลการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 ด้านวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมากยกเว้นการมีส่วนช่วยสนับสนุนสวัสดิการครูและบุคลากร การสะท้อนปัญหาความต้องการและเป้าหมายการพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล และการจัดทำข้อเสนอแนะการเรียนรู้สำหรับนักเรียนเป็นรายบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านระบบบริหารจัดการ

การปฏิรูปการศึกษาและลำดับที่ของผลการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 ด้านระบบบริหารจัดการในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ยกเว้น การส่งเสริมสนับสนุนการใช้ทรัพยากรร่วมกัน การจัดทำโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางของชุมชนและการที่ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรและการบริหารโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากปรากฏผลดังนี้

2.1 ด้านความสามารถในการปรับปรุงโรงเรียน

การเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 ด้านความสามารถในการปรับปรุงโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมากและรายชื่ออยู่ในระดับมากยกเว้นการปรับตัวของครูช่วยในการแก้ปัญหาภายนอกโรงเรียน การใช้เทคนิค วิธีการ กลยุทธ์แบบใหม่ ๆ ในการช่วยส่งเสริมสนับสนุนการบริหารโรงเรียน โรงเรียนได้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทางด้านการเรียนการสอน โรงเรียนใช้เทคนิค วิธีการ กลยุทธ์แบบใหม่ ๆ ในการส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานของโรงเรียน โรงเรียนใช้นวัตกรรมและ

เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมในการจัดระเบียบโครงสร้างภายในโรงเรียน ครูได้มีโอกาสแก้ปัญหาต่าง ๆ ในโรงเรียนร่วมกับผู้บริหาร การมีส่วนช่วยประสานความสัมพันธ์ระหว่างครูกับสถานประกอบการและการได้มีส่วนร่วมจัดระเบียบเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้ อยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ด้านความสามารถในการบูรณาการโรงเรียน

การเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 ด้านความสามารถในการบูรณาการโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และรายชื่ออยู่ในระดับมาก ยกเว้นนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเพื่อนครูต่างสถานศึกษา การมีส่วนในการจัดตั้งเวดล้อมและบรรยากาศในการจัดอาคารสถานที่และภายในโรงเรียน การบริหารความขัดแย้งภายในโรงเรียนผู้บริหารสามารถใช้ความขัดแย้งก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารงานและการได้มีโอกาสรับ-ส่งข่าวสารจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนอยู่ในระดับปานกลาง

3. การปฏิรูปการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันกับการเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12

4. การปฏิรูปการศึกษาโดยภาพรวมในแต่ละด้าน ได้แก่ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาและด้านระบบบริหารการจัดการสามารถร่วมพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรมในเขตการศึกษา 12 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ ตามกรอบแนวคิดของการวิจัยสามารถร่วมกันทำนายผลของตัวแปรเกณฑ์ด้านความสามารถในการปรับปรุงโรงเรียน และสามารถร่วมกันทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ตัวพยากรณ์ด้านหลักสูตร ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$) แสดงว่าตัวพยากรณ์นี้ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอในการทำนายตัวแปรเกณฑ์ด้านความสามารถในการปรับปรุงโรงเรียน

ส่วนด้านความสามารถในการบูรณาการโรงเรียนพบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ตัวสามารถร่วมกันทำนายผลของตัวแปรเกณฑ์ด้านความสามารถในการบูรณาการโรงเรียนและสามารถร่วมกันทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) แต่ตัวพยากรณ์ด้านระบบบริหารการจัดการพบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$) แสดงว่าตัวพยากรณ์ตัวนี้ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอในการทำนายตัวแปรเกณฑ์ด้านความสามารถในการบูรณาการโรงเรียน

ในภาพรวมพบว่าตัวแปรทั้ง 4 ตัว สามารถร่วมกันทำนายผลของตัวแปรเกณฑ์ด้านการเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนและสามารถร่วมกันทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) แต่ตัวพยากรณ์ด้านหลักสูตร พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$) แสดงว่าตัวพยากรณ์

ตัวนี้ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ในการทำนายตัวแปรเกณฑ์ด้านการเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียน

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการศึกษาครั้งนี้ว่า ข้อมูล ผลการปฏิรูปการศึกษากับการเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 ผู้วิจัยได้แยกอภิปรายตามความมุ่งหมาย และสมมติฐานในการศึกษาค้นคว้าแต่ละข้อดังนี้

1. ผลการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 พบว่า โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม มีผลการปฏิรูปการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์แยกรายด้านก็พบว่ายังอยู่ในระดับปานกลางทั้งด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและด้านระบบบริหารจัดการ ส่วนด้านวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นองค์ประกอบที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ขณะที่ด้านหลักสูตรมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ลักษณะที่ปรากฏจากการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำเร็จ ออมทรัพย์ (2542, หน้า 119) ให้ความเห็นว่า การปฏิรูปการศึกษาด้านกระบวนการเรียนการสอนและด้านหลักสูตรตามผลการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรีมีกิจกรรมการปฏิบัติตามและได้มีการอภิปรายผล แต่ละด้านดังนี้

1.1 ด้านกระบวนการเรียนการสอนจากการวิจัยพบว่าเมื่อโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 ได้ปฏิบัติตามแนวทางของกระทรวงศึกษาธิการในด้านการปฏิรูปการศึกษาระดับผลที่เกิดขึ้นในด้านนี้มีระดับผลที่เกิดขึ้นในระดับปานกลาง และข้อที่มีระดับผลที่เกิดขึ้นมากเป็นอันดับแรกคือ โรงเรียนได้มีการใช้ห้องปฏิบัติการทางคอมพิวเตอร์เกี่ยวกับการเรียนการสอน เนื่องจากโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้ปฏิบัติตามแผนการปฏิรูปการศึกษาด้านแนวทางของกระทรวงศึกษาธิการอย่างเคร่งครัดจึงทำให้ผลที่เกิดขึ้นมาของการปฏิรูปการศึกษาดังนี้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการปฏิรูปการศึกษาด้านกระบวนการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาเป็นการเปลี่ยนแปลงวิธีการในการจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็ก การจัดการเรียนการสอนแบบเดิมที่ไม่ได้พัฒนาเด็กอย่างเต็มศักยภาพและเป็นการเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กจากเดิมที่เน้นครูเป็นศูนย์กลาง ครูเป็นผู้บอกความรู้มาเป็นการให้เด็กเรียนรู้ด้วยตนเอง จากการวิเคราะห์วางแผนการเรียนและการทำงานที่ตนเองต้องการแล้วนำสิ่งที่คิดวางแผนมาปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้ที่มีความหมายชัดเจน แล้วจึงสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่แท้จริงของเด็ก นอกจากนี้ยังรวมถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู

และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่จะนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาเด็กให้เจริญทุกด้าน โดยความร่วมมือจากบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งครู ผู้ปกครอง ผู้รู้ในชุมชนและบุคคลอื่น ๆ โดยเน้นถึงสิ่งที่เด็กต้องการเรียนรู้จากสิ่งต่าง ๆ ในชุมชน ทั้งนี้เพื่อสนองนโยบายการปฏิรูปการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ ทฤษฎีปัญญานิยม (cognition theories) ที่มีหลักสำคัญเกี่ยวกับการสอน การเรียนรู้ คือ นักเรียนจะต้องสร้างความรู้ (knowledge) ขึ้นในใจเอง ครูเป็นเพียงผู้ช่วยเหลือโดยการจัดหาข้อมูลที่มีความหมายหาวิธีการให้นักเรียนได้มีโอกาสค้นพบด้วยตนเอง นอกจากนี้จะต้องสอนศิลปการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน โดยนักเรียนจะต้องเป็นผู้ลงมือกระทำเอง ไม่ว่าครูจะใช้วิธีการสอนอย่างไร

สำหรับการปฏิรูปการศึกษา ปี 2540 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2540, หน้า 28) ได้สรุปจุดสำคัญในการพัฒนาปี 2540 ด้านกระบวนการเรียนการสอนไว้ดังนี้ การยกระดับมาตรฐานการเรียนการสอนทุกระดับขึ้นเน้นการให้นักเรียนปฏิบัติจริง การพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนได้ปฏิบัติจริง รวมทั้งการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการทางคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการทางทักษะมีแนวทางการดำเนินดังนี้ โรงเรียนจัดห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการทางคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการทางทักษะให้พร้อมที่จะปฏิบัติการเรียนการสอน รวมทั้งจัดหาสื่อการเรียนการสอนอย่างหลากหลายเพื่อใช้ในห้องปฏิบัติการ นักเรียนได้ใช้ห้องปฏิบัติการในการเรียนรู้อย่างคุ้มค่า โดยมีการจัดกิจกรรมสร้างนิสัยปลูกฝังคุณธรรมจิตสำนึก เน้นนักเรียนได้มีการคิดสร้างสรรค์ สรุปความรู้ด้วยตนเองได้ โรงเรียนที่มีการปฏิรูปการศึกษาแล้วระดับผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิรูปการศึกษาจะให้นักเรียนได้ใช้ห้องปฏิบัติการทางคอมพิวเตอร์ให้เกิดการเรียนรู้อย่างคุ้มค่าในยุคระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยขึ้น

1.2 ด้านหลักสูตร จากการวิจัยพบว่าเมื่อโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 ได้ปฏิบัติตามแนวทางของกระทรวงศึกษาธิการในด้านการปฏิรูปการศึกษาระดับผลที่เกิดขึ้นในระดับปานกลาง และข้อที่มีระดับผลที่เกิดขึ้นมากเป็นอันดับแรกคือ ได้มีการพัฒนาหลักสูตรตามหลักการ วิธีการ ตามมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ เนื่องจาก โรงเรียนปฏิรูปการศึกษาตามแนวทางของกระทรวงศึกษาธิการทุกโรงเรียนจะต้องยึดปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อให้หลักสูตรทุกหลักสูตรได้มาตรฐานและสนองความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ซึ่ง ทาบา (Taba, 1962) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง ประสิทธิภาพทุกอย่างที่โรงเรียนจัดให้แก่ นักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่เหมาะสมในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน ได้อย่างปกติสุข การพัฒนาหลักสูตรถือเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาเยาวชนให้เป็นผู้มีลักษณะพึงประสงค์ตามอุดมการณ์ของการปฏิรูปการศึกษา ดังนั้นการปฏิรูปหลักสูตรการเรียนการสอนจึงมีส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน โดยเฉพาะการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ซึ่งจะต้องอาศัยหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพในการกำหนดทิศทางการเรียน

การสอนเพื่อตอบสนองจุดมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนิสา วิทยานุรักษ์ (2545, หน้า 104) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทําพัฒนา การจัดการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาจังหวัด ระยอง กล่าวว่า ควรพัฒนาการจัดทําสาระของหลักสูตรให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยชุมชนและท้องถิ่น โดยการจัดตั้งคณะทํางานพัฒนา หลักสูตรของสถานศึกษา การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง การวิเคราะห์สภาพและความต้องการ ของผู้เรียนและชุมชน การพัฒนาหลักสูตรและจัดแผนการเรียนที่หลากหลายให้สอดคล้องกับสภาพ ความพร้อม ความต้องการของผู้เรียนและชุมชน โดยการวิเคราะห์สภาพความต้องการของผู้เรียน และชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สุรกิจ กรณียกิจ (2544, หน้า 79) ได้ทําการศึกษาเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา เกี่ยวกับการ ปฏิรูปการศึกษาพบว่า ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนผู้บริหารและครูมี ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

สำหรับการปฏิรูปการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของ กระทรวง- ศึกษาธิการ (2540, หน้า 23-24) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรควรเน้นให้สอดคล้องต่อความต้องการ ของชุมชนและท้องถิ่น โดยใช้หลักสูตรที่หลากหลายมีสาระสำคัญของหลักสูตรอย่างกว้างขวาง

1.3 ด้านวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา จากผลการวิจัยพบว่าเมื่อโรงเรียน อาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 ได้ปฏิบัติตามแนวทางของกระทรวง- ศึกษาธิการในด้านการปฏิรูปการศึกษามีระดับผลที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีระดับผลที่ เกิดขึ้นมากเป็นอันดับแรกคือ ครูได้ดูแลเอาใจใส่นักเรียนด้วยความรักและเมตตา จะเห็นว่า โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 ได้ปฏิบัติตามแนวทางการ ปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งส่งผลออกมาจากความรู้สึกรักใคร่ มีความรักและดูแล เอาใจใส่นักเรียนด้วยความรักและเมตตา การแสดงออกซึ่งความรักและเมตตาต่อศิษย์เป็นส่วนหนึ่ง ของจรรยาบรรณครูที่ต้องให้เกิดขึ้นกับทุกคน เพราะการทําส่งใคร่ก็ตามถ้าทําด้วยความรักและตั้งใจ จะทำให้การทํางานนั้น ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพราะ โรงเรียนตระหนักดีว่า ครูและ บุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อการดําเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาจึงเป็นการพัฒนาและปรับปรุงการทํางานของครูให้มี ประสิทธิภาพโดยอยู่บนพื้นฐานของการส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานและสอดคล้อง กับการปฏิรูปการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี (2540, หน้า 22-23) กล่าวว่า ครูเป็นบุคคลสำคัญที่จะสร้างเด็กให้มีลักษณะที่พึงประสงค์ ถ้าครูมีอุดมการณ์ของความเป็นครูได้ รับการส่งเสริมให้สอนและปฏิบัติต่อนักเรียนด้วยความรักและเมตตาและถูกต้องตามหลักการ

นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างสมบูรณ์เต็มที่ โรงเรียนจึงควรส่งเสริมและพัฒนาครูทุกคนให้มีความรู้ความชำนาญในการสอน มีอุดมการณ์และมีใจรักในการสอนอย่างแท้จริง มีแนวทางการดำเนินการดังนี้ พิจารณาความคิด จิตใจ และความเชื่อในการทำการสอนและการทำงานของครูปรับเปลี่ยนความคิดจิตใจและความเชื่อของครูให้เป็นผู้ที่มีความตระหนักในความสำคัญของตนเอง ยึดมั่นในอุดมการณ์มีใจรักในการสอนอย่างจริงจัง สนับสนุนการพัฒนาตนเองของครูให้ประสบความสำเร็จ

ในส่วนของการปฏิรูปการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปี 2540 ได้สรุปจุดเน้นการพัฒนาปี 2540 ดังนี้ โรงเรียนจัดแหล่งค้นคว้าหาความรู้สำหรับข้าราชการครูให้ข้าราชการครูศึกษาจากแหล่งค้นคว้าหาความรู้ที่จัดให้และแหล่งอื่น ๆ หน่วยงานทุกระดับจัดให้มีการประชุมเชิงวิชาการอย่างสม่ำเสมอ จัดให้มีคณะกรรมการให้คำปรึกษาด้านการพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพ จัดให้ข้าราชการครูนำเสนอผลงานและความรู้ที่เกิดจากการพัฒนาตนเอง ให้ข้าราชการครูจัดทำแฟ้มสะสมงาน และนำมาพิจารณาชื่นชม ยกย่อง เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ และนำเสนอเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพและกระตุ้นให้ครูมีความรับผิดชอบในหน้าที่พัฒนาตนเองอยู่เสมอ คุณค่าเอาใจใส่นักเรียนด้วยความรักความเมตตา

สอดคล้องกับการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (2538, หน้า 5) กล่าวว่า การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยเร่งให้ครูใช้จิตวิญญาณในการเรียนการสอนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูที่ได้เรียนมา โดยเน้นให้ครูสอนโดยมีการพัฒนาแผนการสอน และปฏิบัติตามแผนการสอนที่โรงเรียนกำหนดไว้อย่างเคร่งครัดและสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรกิจ กรณียกิจ (2544, หน้า 71) ที่พบว่าด้านการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากโดยผู้บริหารและครูในโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองสุราราชต้องการให้มีการปรับปรุงระบบงานบริหารบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีการสร้างขวัญและกำลังใจ มีโครงการอบรมเพิ่มศักยภาพของครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่องมีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ กองการศึกษาควรเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีศักยภาพตอบสนองการจัดการศึกษาตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และเป็นการยกมาตรฐานวิชาชีพครูให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

1.4 ด้านระบบบริหารการจัดการ จากผลการวิจัยพบว่าเมื่อโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 ได้ปฏิบัติตามแนวทางของกระทรวงศึกษาธิการในด้านการปฏิรูปการศึกษามีระดับผลที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับปานกลางและข้อที่มีระดับผลที่เกิดขึ้นมากเป็นอันดับแรกคือ นักเรียนมีโอกาใช้สิทธิและความเสมอภาคกันในการได้รับการศึกษา จะเห็นได้

ว่าผู้เรียนมีความสำคัญอันดับแรก การจัดการศึกษาทุกอย่างทุกงานผลประโยชน์จะต้องเกิดขึ้นกับนักเรียนทั้งสิ้น ตามหลักยุทธศาสตร์ของการปฏิรูปการศึกษา แนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (2538, หน้า 12 – 19) กล่าวว่า การปฏิรูประบบบริหารการศึกษามุ่งกระจายอำนาจเพื่อเอื้อให้สถานศึกษามีอำนาจการตัดสินใจด้านการบริหารและการจัดบริการทางการศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนและท้องถิ่น โดยให้นักเรียนทุกคนมีความเสมอภาคทางการศึกษาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดกับผู้เรียนเป็นหลัก กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนดำเนินการล้วนเป็นประโยชน์กับผู้เรียนทั้งสิ้น โดยไม่แบ่งชั้นวรรณะ ทั้งเด็กปกติ เด็กพิการ ควรได้รับสิทธิและความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2540 หมวด 2 กล่าวว่า สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาประกอบด้วย สิทธิและโอกาสเสมอกันในการเข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้ทั่วถึงและมีคุณภาพ

สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2540 กล่าวว่า วิสัยทัศน์ในปี พ.ศ. 2550 คนไทยทุกคนมีโอกาสและมีความเสมอภาคในการ ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง โดยทุกคนทุกส่วนในสังคมมีส่วนร่วมรับผิดชอบจัดการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และเรียนรู้อย่างมีความสุข มีคุณภาพมาตรฐานสูงเป็นที่พึงพอใจของสังคมโดยมีครูเก่ง ครูดี มีคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพครู มีกระบวนการบริหารจัดการศึกษาที่กระจายอำนาจให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม โปร่งใสและตรวจสอบได้ มีการสำรวจข้อมูลประชากรในพื้นที่ที่รับผิดชอบ การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร โดยใช้สื่อที่หลากหลายจัดทำแผนการประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้เพราะการปฏิรูประบบบริหารการจัดการเป็นการปรับปรุงการดำเนินงานเกี่ยวกับระบบบริหารจัดการศึกษาทั้งในด้านการกำหนดบทบาทและหน้าที่ขององค์กรในการจัดการศึกษาและการวางระบบบริหารที่มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นการกระจายอำนาจ เพื่อเอื้อให้สถานศึกษามีอำนาจตัดสินใจในด้านการบริหารทางการศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในท้องถิ่นมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สำเริง ออมทรัพย์ (2542, หน้า 121) ที่พบว่าด้านการปฏิรูประบบบริหารการศึกษามีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรกิจ กรณียกิจ (2544, หน้า 70) พบว่าด้านการปฏิรูประบบบริหารการจัดการ ผู้บริหารและครูมีความเป็นอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับแนวความคิดของ ชารี มณีศรี (2538, หน้า 59) ที่ระบุว่าโดยปกติผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการ โรงเรียนมีภารกิจหลักในการบริหารงานที่รับผิดชอบตามหน้าที่ ได้แก่ งานทั้ง 6 ด้าน ให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารต้องควบคุม ดูแลการปฏิบัติงานทั้งหมดในโรงเรียน จะเห็นได้ว่า กิจกรรมและงานต่าง ๆ ที่โรงเรียน

เลือกปฏิบัติ ส่วนแต่เป็นประโยชน์กับนักเรียนทั้งสิ้น สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ (2528) ได้ให้แนวคิดหลักในการบริหารงานโรงเรียนให้บรรลุ
วัตถุประสงค์ไว้ว่าต้องอาศัยการบริหารงานทั้ง 6 ด้าน และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ
ชุมชน โดยมีงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุด

2. การเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียน การศึกษาระดับการเปลี่ยนแปลง
ประสิทธิผลของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 พบว่าใน
ด้านความสามารถในการปรับปรุงโรงเรียน และด้านความสามารถในด้านการบูรณาการโรงเรียน
มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โครงสร้างของงานแต่ละประเภทมีผลต่อประสิทธิผลที่จะเกิดขึ้น
และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ร.ต.อ.หญิงทิพย์วัลย์ เรืองศรี (2543, หน้า 88) กล่าวว่า การมอง
ประสิทธิผลของลักษณะงานในด้านต่าง ๆ จำเป็นต้องเน้นในด้านปรับปรุงองค์การและบูรณาการ
เพื่อประสิทธิผลของสถานีดำรงตามมาและผู้บริหารควรที่จะมอบหมายงานและหาวิธีการในการ
บูรณาการให้มากขึ้น และจำแนกตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนในแต่ละ
ด้านดังนี้

2.1 ด้านความสามารถในการปรับปรุงโรงเรียนจากผลการวิจัยพบว่า ระดับการ
เปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนในด้านนี้มีระดับการเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียน
อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีการเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลมากอันดับแรกคือ การที่ได้มีส่วนร่วม
สนับสนุนให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยมีครูช่วยแก้ปัญหาและประสานความสัมพันธ์ภายใน
โรงเรียน อาจเนื่องมาจากการทำงานใด ๆ ก็ตามถ้าจะให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ (อุทัย
หิรัญโต, 2536, หน้า 86) โดยสามารถปรับตัว เปลี่ยนแปลง พัฒนาและการใช้เครื่องมือที่ทันสมัย
ให้เป็นไปตามสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ โดยที่สมาชิกทุกคนมีความสัมพันธ์ในการรวม
พลังกันปฏิบัติงาน เบนนิส (Bennis, 1971 cited in Dessler, 1986, pp. 68 – 69) และสอดคล้องกับ
แนวความคิดของ บัญญัติ แสงดี (2543, หน้า 101) กล่าวว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมการอำนวยความสะดวก
ให้มากยิ่งขึ้นเพื่อจูงใจให้ข้าราชการพลเรือนเห็นถึงความเอาใจใส่ การรับผิดชอบในงานและใน
ด้านบุคลากรควรสนับสนุนให้ข้าราชการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ให้การศึกษาอบรมครูเพื่อเพิ่มพูน
ประสบการณ์ให้มากยิ่งขึ้นและการจัดการเรียนการสอนของอาชีวศึกษาก็ควรมุ่งเพื่อการประกอบ
งานทำ เพื่อประกอบอาชีพและในภาวะวิกฤตเศรษฐกิจกรมอาชีวศึกษาก็ควรมุ่งเพื่อการประกอบ
อาชีพอิสระให้มากขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2540, หน้า 3) ครูและผู้บริหารโรงเรียนมี
ความตระหนักและเข้าใจตรงกันกับภาระกิจของโรงเรียนได้แก่ งานวิชาการทุกโรงเรียนจะพยายาม
ปรับปรุงพัฒนางานวิชาการให้มีความเข้มแข็ง ครูอาจารย์ได้มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ
เพิ่มขึ้นจากการเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทางวิชาการอย่าง

สม่ำเสมอ มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความรู้ ความสามารถให้กับนักเรียนเพื่อนำไปสู่ ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ดังที่ กษมา วรวรรณ ณ อรุณยา (2537, หน้า 3) ได้กล่าวว่า คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมิได้หมายความว่าเฉพาะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเท่านั้น แต่คุณภาพการศึกษายังหมายถึงปัจจัยอื่นอีกมากที่จะส่งผลให้เกิดคุณภาพที่พึงประสงค์ได้ ดังนั้น ถ้ามองในด้านประสิทธิภาพการจัดการศึกษา การที่สถานศึกษาสามารถผลิตนักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถและมีส่วนร่วมสนับสนุนให้นักเรียน ได้ลงมือปฏิบัติจริง มีจริยธรรม คุณธรรมที่ เหมาะสม สามารถอยู่ร่วมในสังคมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างชาญฉลาด สามารถแก้ปัญหาใน ชีวิตประจำวัน ได้ถือว่าสถานศึกษาได้จัดการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับ จรรยาพร ธรณินทร์ (2539, หน้า 53) กล่าวว่า หลักการสอนทางอาชีวศึกษาอยู่ที่ลักษณะธรรมชาติของ การศึกษาที่มีอิทธิพลพอเพียงที่จะทำให้ระบบการเรียนการสอนมีจุดเน้นหนักในเรื่องสมรรถภาพ ในการทำงานของผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยเหตุนี้กระบวนการเรียนการสอนอาชีวศึกษาจึงมีขั้นตอน ครอบคลุมและเน้นเป็นพิเศษในเรื่องคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

2.2 ด้านความสามารถในการบูรณาการโรงเรียน จากผลการวิจัยพบว่าระดับการ เปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพของโรงเรียนในด้านนี้มีระดับการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพของโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพมากอันดับแรกของด้านนี้คือ การมี เจตคติต่อการเรียนการสอนวิชาพาณิชยกรรม ครูสามารถแก้ปัญหาและร่วมมือกับผู้บริหารในการ แก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญมากในปัจจุบัน สำหรับโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม และโรงเรียนประเภทนี้ส่วนมากนักศึกษาจะเป็นผู้หญิงมากถ้าเกิดมีปัญหา เกิดขึ้นก็จะเน้น ไปในด้านการทะเลาะวิวาท ตบตีมากกว่า ถ้าครูไม่ร่วมมือกับผู้บริหารก็อาจจะทำ ให้เกิดการแก้ปัญหาไม่ทันต่อเหตุการณ์ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ชวลิต หมั่นนุช (2535, หน้า 26) ได้ศึกษาในเรื่องอิทธิพลของภาวะผู้นำของคณบดีที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารใน สถาบันอุดมศึกษา โดยที่ผู้บริหารต้องมีความรู้ ประสบการณ์และการฝึกอบรมเพิ่มเติมและ สอดคล้องกับแนวความคิดของ กมลวรรณ ชัยวานิชศิริ (2536, หน้า 283) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กับผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์กับอิทธิพลของโรงเรียนเอกชนกล่าวว่า การจัดการศึกษาในโรงเรียน ครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในการเรียนการสอน ผลการเรียนของนักเรียนขึ้นอยู่กับครู ประสิทธิภาพของการศึกษาย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพและสมรรถภาพของครูเป็นสำคัญ คุณภาพของครู มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งคุณภาพของครูหาซื้อไม่ได้ คุณภาพต้องได้รับการปลูกฝัง และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (ประเวศ วะสี, 2540, หน้า 4) การที่ครูได้รับการพัฒนาทางวิชาชีพครูจะ ทำให้เกิดผลดีต่อการเรียนการสอนซึ่งมีผลถึงคุณภาพการศึกษาคือผู้เรียน การเรียนการสอนจำเป็น ต้องศึกษาหาข้อบกพร่องต่าง ๆ การทำงานอาจเกิดปัญหาเนื่องจากขาดความรู้ และประสบการณ์

ปัจจัยดังกล่าวนี้มีผลก่อให้เกิดประสิทธิผลในด้านความสามารถในการบูรณาการ มีการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ระบบบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีกรอบนโยบายจากกรมอาชีวศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนโดยทั่วไปจึงต้องอาศัยการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนต้องอาศัยความร่วมมือของครูและผู้บริหารการศึกษาาร่วมกัน

3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการปฏิรูปการศึกษากับการเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 พบว่าผลการปฏิรูปการศึกษามีความสัมพันธ์กันกับการเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน จะเห็นได้ว่าเมื่อโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ปฏิบัติตามการปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษาตามแนวทางของกระทรวงศึกษาธิการอย่างถูกต้อง และเคร่งครัดจึงมีผลให้ประสิทธิผลที่เกิดขึ้นมีการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดเจน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วัฒนา พวงสวัสดิ์ (2541, หน้า 229) ได้ศึกษาปัจจัยการสร้างทีมงานที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 พบว่าประสิทธิผลของโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จูติชัย จุฑาพรรณชาติ (2539, หน้า 191) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบติดตามงานกับประสิทธิผลของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลและที่ตั้งนอกเขตเทศบาลพบว่ามีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก

4. ผลการศึกษาผลการปฏิรูปการศึกษาที่สามารถพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม พบว่าการปฏิรูปการศึกษาด้านที่สามารถพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียน โดยภาพรวมมี 4 ด้าน คือด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา และด้านระบบบริหารการจัดการ ผลการศึกษาค้นพบว่า ตัวแปรพยากรณ์ผลการปฏิรูปการศึกษาต่อตัวแปรเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียน แบบปกติ โดยที่ตัวแปรพยากรณ์ใช้การศึกษาผลทั้ง 4 ด้านศึกษาการเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลทั้ง 3 ด้านโดยภาพรวมและรายด้าน โดยด้านความสามารถในการปรับปรุงโรงเรียนเพียง 1 ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม สามารถร่วมกันทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่สมการพยากรณ์ด้านหลักสูตร (ดังแบบสอบถามงานวิจัยด้านหลักสูตร ควรมีการพัฒนาหลักสูตรตามหลักวิธีการ มาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการให้หลากหลายตามความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น) พบว่าไม่สามารถร่วมกันทำนายได้ แสดงว่าตัวพยากรณ์ตัวนี้ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอในการทำนายตัวแปรเกณฑ์ด้านความสามารถในการปรับปรุงโรงเรียน

ด้านความสามารถในการบูรณาการโรงเรียนพบว่าตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ด้าน สามารถร่วมทำนายผลของตัวแปรเกณฑ์และสามารถร่วมกันทำนายได้แต่ตัวพยากรณ์ด้านระบบบริหารจัดการ (ดังแบบสอบถามงานวิจัยด้านระบบบริหารจัดการ โรงเรียนควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ให้โอกาสใช้สิทธิและความเสมอภาคกันในการได้รับการศึกษา มีการติดตามประเมินผล ชุมชนและท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา) พบว่า ไม่สามารถร่วมทำนายได้ แสดงว่าตัวพยากรณ์ตัวนี้ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอในการทำนายตัวแปรเกณฑ์ และได้ทำการทำนายตัวแปรพยากรณ์ผลการปฏิรูปการศึกษาต่อตัวแปรเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนแบบขั้นตอนโดยเลือกรูปแบบที่ดีที่สุดในการนำเสนอผลปรากฏว่าตัวแปรเกณฑ์ทั้ง 3 ด้าน คือในด้านการเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนในภาพรวม ด้านความสามารถในการปรับปรุงโรงเรียนและด้านความสามารถในการบูรณาการโรงเรียนสามารถร่วมกันทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผลการปฏิรูปการศึกษาตามกระบวนการดำเนินงานของการปฏิรูปการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ทั้ง 4 ด้าน มีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 ด้านกระบวนการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนควรเน้นความสำคัญของผู้เรียนเป็นหลักโดยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตามศักยภาพ มีการประเมินผลจากการปฏิบัติจริงการปรับบทบาทของครูจากผู้ถ่ายทอดความรู้เป็นผู้ชี้แนวทางในการเรียนรู้ให้ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ควรเพิ่มมาตรการให้มากขึ้นการถ่ายทอดความรู้และการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีแหล่งความรู้ต่าง ๆ เพื่อการเรียนการสอน

1.2 ด้านหลักสูตร ควรพัฒนาหลักสูตรโดยเน้นความต้องการของผู้เรียนและชุมชน โดยใช้กระบวนการเนื้อหาที่ครอบคลุมเชื่อมโยงต่อเนื่องกันทุกระดับ ทั้งด้านความรู้ ความสามารถ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คุณธรรมจริยธรรมควรเน้นการกระจายอำนาจให้สถานศึกษาจัดทำสาระหลักสูตรโดยความต้องการของท้องถิ่น และให้แต่ละท้องถิ่นกำหนดมาตรฐานการศึกษาในระดับที่เหมาะสมกับตนเองได้

1.3 ด้านวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาควรปรับกระบวนการผลิต ควรใช้การพัฒนาครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา อย่างมีระบบและต่อเนื่อง ตลอดจนปรับปรุงสวัสดิการค่าตอบแทนให้เหมาะสมกับมาตรฐานวิชาชีพครูเน้นให้ครูใช้เทคนิควิธีการจัดทำข้อเสนอแนะการเรียนรู้สำหรับนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.4 ด้านระบบบริหารการจัดการ ควรจัดระบบบริหารการจัดการให้มีเอกภาพและกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น โดยให้สถานศึกษาเป็นหน่วยวางแผนยุทธศาสตร์ของการจัดการศึกษาในท้องถิ่น ควรเปิดโอกาสให้บุคคลภายในครอบครัว ชุมชน องค์กรร่วมกันพัฒนาระบบการวางแผน ระดมและจัดสรรทรัพยากร ควบคุมกำกับ ติดตาม ประเมินผล ที่มีการเอื้ออำนวยต่อการพัฒนา คุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรและมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียน

เพื่อให้ผลการวิจัยเกิดประโยชน์ต่อการบริหารงานของหน่วยงาน ในด้านผลการปฏิรูป การศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรมในเขตการศึกษา 12 ควรให้ชุมชน หรือสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มากขึ้น ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือแหล่ง ความรู้ในชุมชนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากขึ้น มีการศึกษาดูงาน โรงเรียนที่ประสบ ความสำเร็จควรนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการบริหาร ใช้วิธีวัดผลและประเมินผลโดย เพิ่มสะสมผลงานของนักเรียนให้มากขึ้น ส่งเสริมให้ครูจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อพัฒนา ความก้าวหน้าทางวิชาการ จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพดีและ ทันสมัย ใช้สื่อทัศนูปกรณ์มาช่วยสอนให้มากขึ้น ให้ครูจัดทำเพิ่มสะสมผลงานของตนเอง และ โรงเรียนควรใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อกิจกรรมการเรียนการสอนให้คุ้มค่ากับการลงทุน และ ในด้านผลการเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนในภาพรวมและรายด้านทั้งด้านความสามารถ ในการปรับปรุงโรงเรียน และด้านความสามารถในการบูรณาการโรงเรียน ผู้บริหารควรส่งเสริม ในด้านอำนาจการมากยิ่งขึ้น เพื่องูใจให้ครูผู้สอนได้เห็นถึงความเอาใจใส่ การรับผิดชอบในงาน และในบุคคลด้วย สนับสนุนให้ครูผู้สอนได้มีโอกาสศึกษา อบรม ดูงานเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ การทำงานให้มากยิ่งขึ้น

2. จากการศึกษาพบว่า การเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 ทางด้านความสามารถในการปรับปรุงโรงเรียนและ ด้านความสามารถในการบูรณาการโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้บริหารควรตระหนักถึง ความสำคัญของการพัฒนาครูเป็นสำคัญ ควรมีการวางแผนพัฒนาครูอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยมีการประสานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการผลิตและพัฒนาครูโดยแบ่งเป็น 2 ด้านคือ

2.1 ด้านความสามารถในการปรับปรุงโรงเรียน

ผู้บริหารควรใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ทางด้านการเรียน การสอนโดยให้โรงเรียนได้มีส่วนร่วมประสานความสัมพันธ์กับสถานประกอบการ หน่วยงาน และองค์กรต่าง ๆ โดยให้บุคลากรภายในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกระบวนการเพื่อ พัฒนาโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้

2.2 ด้านความสามารถในการบูรณาการโรงเรียน

ผู้บริหารและบุคลากรภายในโรงเรียนควรมีการประสานความสัมพันธ์กับเพื่อนครูต่างสถานศึกษาเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ไมตรีและเป็นการสร้างมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนครูด้วยกัน รวมทั้งมีการส่งข่าวสารทั้งภาครัฐและเอกชนโดยใช้การสื่อสารที่รวดเร็วขึ้น

3. จากการศึกษาพบว่า ผลการปฏิรูปการศึกษากับการเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 โดยภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันย่อมชี้ให้เห็นว่าความสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษาตามแนวทางของกระทรวงศึกษาธิการที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนจึงควรเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาทั้ง 4 ด้านคือ ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา และด้านระบบบริหารการจัดการ โดยมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ การพัฒนาครู โดยเน้นความสำคัญของผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ในหลักสูตร พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ โดยมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องครูอาจนำผลการพัฒนานั้นมาปรับปรุงพฤติกรรมและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมสนองความต้องการของผู้เรียน ได้อย่างมีคุณภาพ

4. จากการศึกษาพบว่า ผลการปฏิรูปการศึกษาสามารถพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม เขตการศึกษา 12 ตามแบบขั้นตอน โดยเลือกรูปแบบที่ดีที่สุดผลปรากฏว่าตัวแปรเกณฑ์ทั้ง 3 ด้านคือด้านการเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนในภาพรวม ด้านความสามารถในการปรับปรุงโรงเรียนและด้านความสามารถในการบูรณาการ โรงเรียนสามารถร่วมกันทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ควรดำเนินการดังนี้

1. ควรศึกษาปัญหาและการแก้ปัญหาการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการทางทักษะและห้องปฏิบัติการทางคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม

2. ควรศึกษาผลการปฏิรูปการศึกษาต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครูผู้สอนรวมทั้งการเรียนการสอน และการปรับปรุงตนเอง

3. ควรศึกษาผลการปฏิรูปการศึกษากับการเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของโรงเรียนอาชีวศึกษาในเขตต่าง ๆ เพื่อนำผลมาเป็นแนวทางพัฒนาประสิทธิผลด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาและด้านระบบบริหารการจัดการร่วมกัน

4. ควรศึกษาผลการปฏิรูปการศึกษาด้านหลักสูตรต่อการเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของ
โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในเขตต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทางวิชาการร่วมกัน

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University